

UITVOERINGS- PROGRAMMA

SPORT

2011-2014

1. KADER EN UITGANGSPUNTEN

1.1 Sportnota 2016

Het Uitvoeringsprogramma Sport (UP Sport) is de uitwerking van de Sportnota Rotterdam 2016, die in februari 2010 door de raad is vastgesteld. Hierin zijn de ambities van Rotterdam op sportgebied neergezet. In de Sportnota worden zes renbanen/tracks aangegeven:

1. Sportwaarden en onderwijs: op alle onderwijsinstellingen wordt een sport- en beweegprogramma aangeboden, met als effecten talentontwikkeling, tegengaan van overgewicht en betere schoolprestaties.
2. Maatschappelijke thema's: sport als middel om bij te dragen aan de ambities van de gemeente op andere beleidsvelden: onderwijs, gezondheid, werkgelegenheid, economie, veilig en fysiek.
3. Breedtesport en sportontwikkeling: het verhogen van de sportparticipatie onder Rotterdammers tot 70 % in 2016 (met als collegetarget 64 % in 2014).
4. Evenementen en accommodaties: het aanbod aan sportprogrammering en sportvoorzieningen versterken waar dat nodig is.
5. Topsport: het versterken van het aanbod aan topsport (evenementen, accommodaties en ondersteuning topsportverenigingen en toptalenten) en Rotterdam Olympic-proof maken.
6. Media en citymarketing: versterken van het imago van Rotterdam als sportstad.

1.2 Doelstellingen en uitgangspunten

De doelstellingen en uitgangspunten voor het UP Sport zijn:

- ✓ maatregelen nemen die leiden tot het realiseren van de collegetarget tot verhoging van de sportparticipatie;
- ✓ een bijdrage leveren aan de collegeambitie talentontwikkeling en aan overige collegedoelstellingen (sport als middel);
- ✓ de Rotterdamse invulling leveren van het Olympisch Plan;
- ✓ een evenwichtige verdeling van maatregelen over de zes renbanen van de Sportnota 2016;
- ✓ het betrekken van alle relevante externe partners.

Collegetarget sportparticipatie

In het collegewerkprogramma is als target opgenomen: het verhogen van de sportparticipatie onder Rotterdammers vanaf 6 jaar tot 64 % eind 2013 met als einddoel 70 % in 2016. In de vorige collegeperiode is sportparticipatie ook als target gehanteerd, maar is uitgegaan van de leeftijdscategorie vanaf 13 jaar. Wij kiezen er voor om de target te verruimen naar de leeftijd vanaf 6 jaar, omdat kinderen een nadrukkelijke doelgroep van ons sportbeleid vormen. Een belangrijk deel van onze inzet richt zich op kinderen van 6 t/m 12 jaar. Volgens de Vrijtijdsomnibus 2009 is de sportparticipatie 58 % in 2009 (gedefinieerd als minimaal 12 keer per jaar aan sport doen¹). Dit betreft dus de Rotterdammers vanaf 13 jaar. In 2005 lag de sportparticipatie op 51 % en op 52% in 2007.

Sportparticipatie per deelgemeente²:

Deelgemeente	
Centrum	67 %
Charlois	53 %
Delfshaven	52 %
Feijenoord	52 %
Hillegersberg-Schiebroek	63 %
Hoek van Holland	66 %
Hoogvliet	50 %
IJsselmonde	54 %
Kralingen-Crooswijk	63 %
Noord	60 %
Overschie	52 %
Pernis	49 %
Prins Alexander	64 %

¹ Conform definitie van het RSO (Richtlijn Sportdeelname onderzoek).

² Bron: VTO2009 (Rozenburg is in de VTO 2009 niet gemeten, omdat het toen nog geen deelgemeente van Rotterdam was.)

Het doel is om de sportparticipatie onder alle Rotterdammers te verhogen en onze inzet is daarop ook gericht. Wij geven hierbij extra aandacht aan de jeugd, ouderen en mensen met een beperking, omdat sportparticipatie onder deze groepen relatief laag is.

Talentontwikkeling

Talentontwikkeling is een sleutelambitie van dit college. Het UP Sport levert hier een bijdrage aan. Sport is bij uitstek een terrein waar iemand zijn talenten kan ontdekken en verder kan uitbouwen. Talentontwikkeling ontpopt zich op verschillende niveaus: van je beter voelen door te sporten, naar het verleggen van je eigen grenzen, het ontdekken waar je kwaliteiten liggen en die ontwikkelen, het uitblinken op de sportles op school tot het bedrijven van topsport en het winnen van titels en medailles.

Sport als middel

In de Sportnota is sport neergezet als een doel én als een middel om andere maatschappelijke doelstellingen te bereiken. Sport draagt bij aan de gezondheid, aan onderwijsprestaties en aan economie. Sport levert ook een bijdrage aan de attractiviteit en veiligheid van de stad en van de wijken om te wonen, werken en verblijven. Een investering in sport betaalt zich maatschappelijk terug.

Olympisch Plan

Rotterdam is partner in het Olympisch Plan 2028 van NOC*NSF. De kern van het Olympisch Plan is dat Nederland een sportland wordt, waarin sport en bewegen in alle vaten van de samenleving is verankerd. Als dat in 2016 bereikt is, zal besloten worden of Nederland zich kandidaat gaat stellen voor de Olympische Spelen 2028. De essentie zit in het bevorderen van de sportdeelname en het versterken van de bijdrage van sport aan diverse maatschappelijke doelen. De Sportnota en het UP Sport sluiten aan op de doelen van het Olympisch Plan.

Evenwichtige verdeling over de zes renbanen

In de Sportnota is gekozen voor een indeling in zes renbanen. De inzet van de maatregelen zal evenwichtig over deze renbanen verspreid worden. Ook zal de komende tijd worden gekeken naar de sporten waarop Rotterdam de focus moet leggen. Deze focus wordt gelegd op basis van onder andere de bijdrage van die sport aan (het verhogen van) de sportparticipatie, aantal breedtesporters in die tak van sport in de stad, de mogelijkheden om die sporten op school (Lekker Fit!, Schoolsportverenigingen) te organiseren en de aanwezigheid van een topsportvereniging. Deze focus komt tot uiting in de verbinding van Topsport, breedtesport, onderwijs en evenementen.

Het betrekken van externe partners

Wij gaan zo veel mogelijk partners bij de uitvoering van het UP Sport betrekken. Sport is van iedereen in Rotterdam: van de sporters zelf, van de scholieren, de deelgemeenten, de scholen, de sportclubs, de sportscholen, bedrijven, etc. Bij de maatregelen (zie ook de maatregelenmatrix in de bijlage) wordt beschreven welke partijen hierbij betrokken zijn.

1.3 Periode: 2011-2014

De Sportnota zet de ambities neer met een doorloop naar 2016. Het UP Sport richt zich op de huidige bestuurlijke periode 2011-2014.

1.4 Financieel kader

In het collegewerkprogramma en de begroting wordt voor de periode 2011-2014 een budget van in totaal € 22,8 mln. ingezet voor de uitvoering van de Sportnota:

2011	2012	2013	2014
4,15 mln.	5,15 mln.	6,17 mln.	7,3 mln.

In dit Uitvoeringsprogramma wordt uitgewerkt voor welke maatregelen deze budgetten worden ingezet. In de meerjarenbegroting is vanaf 2015 een budget van € 14 mln. per jaar opgenomen voor de jaren 2015 t/m 2016. Dan zal dus een UP Sport voor de jaren 2015-2016 opgesteld worden. Het ligt voor de hand om dan de succesvolle maatregelen uit dit UP Sport te continueren en/of te intensiveren.

2. MAATREGELN PER RENBAAN

Per renbaan wordt de inzet geschetst en de prestaties en effecten die gerealiseerd zullen worden. De nieuwe maatregelen die wij willen gaan invoeren in de periode 2011-2014. Hierbij gaat het zowel om maatregelen die wij financieren via de extra middelen UP Sport, als om maatregelen die op andere wijze wordt gefinancierd. Ook geven wij aan welke bestaande activiteiten, waarvan de financiering in 2010 is afgelopen, wij gaan continueren.

Renbaan 1: Sportwaarden en onderwijs

De relatie tussen sport en onderwijs zal verder worden versterkt. Sport en onderwijs versterken elkaar als belangrijke pijlers voor de talentontwikkeling van de jeugd. Sportwaarden, die bijdragen aan de individuele ontwikkeling van kinderen zijn: het omgaan met winst en verlies, respect voor tegenstrevers, het beste uit je zelf halen, het omgaan met lichamelijke mogelijkheden en onmogelijkheden, het accepteren van autoriteit en het samen met anderen iets bewerkstelligen. Deze sportwaarden worden ook via het onderwijs uitgedragen. Er zijn al nauwe samenwerkingsverbanden tussen de sportsector (Rotterdam Sportsupport, Rotterdam Topsport, sportverenigingen) en de onderwijssector (JOS, scholen en onderwijsinstellingen). De maatregelen van het UP Sport zorgen voor verdere intensivering van deze samenwerking en samenhang tussen onderwijs en sport.

Maatregel 1.1 Versterking en uitbreiding van Lekker Fit!

In de vorige bestuurlijke periode is het actieprogramma Rotterdam Lekker Fit! van start gegaan. Hiermee bevorderen wij een actieve leefstijl onder kinderen en zetten we een aanval in op de toename van het overgewicht onder Rotterdamse kinderen: 1 op de 4 (en in diverse wijken 1 op de 3) kinderen is te zwaar. Er zijn nu 88 Lekker Fit! scholen in het basisonderwijs (16.000 leerlingen) en 25 Lekker Fit! Scholen in de brugklassen van het voortgezet onderwijs (1.700 leerlingen) gerealiseerd. Deze worden gefinancierd vanuit de budgetten brede school. Op Lekker Fit! scholen krijgen kinderen drie tot vijf keer per week gymles van een vakleerkracht. Uit een effectstudie uit 2008 blijkt dat op Lekker Fit! scholen het overgewicht onder kinderen duidelijk minder stijgt dan op scholen die niet Lekker Fit! zijn (1,1 % versus 4,6 %). Ook blijkt uit een onderzoek van het RIVM (2010)³ dat kinderen die meer sporten en bewegen ook betere schoolprestaties boeken.

Wij willen in het kader van de brede school meer gaan sturen op resultaten. Het Lekker Fit! programma gaat gekoppeld worden aan de doelstellingen op het gebied van taal en rekenen (zoals vastgelegd in het programma Beter presteren), zodat we in combinatie bijdragen aan drie college-targets: betere onderwijsprestaties, meer sportparticipatie door kinderen en een betere gezondheid (tegengaan overgewicht onder kinderen). Het hele pakket aan brede school maatregelen wordt ingericht op de resultaten die daarmee bereikt moeten worden. Hierop wordt ook gemonitord, waarbij kwaliteit voorop staat. Scholen kunnen, binnen deze kaders, zelf aangeven welke activiteiten brede school zij willen ontplooiën. De verwachting is dat er bij meer scholen de wens bestaat om Lekker Fit! school te worden.

Ten aanzien van Lekker Fit! koersen we op een uitbreiding met zes scholen in 2014. Om dit te kunnen realiseren dienen echter eerst nieuwe gymnastieklokalen gebouwd te worden. Het huidige aanbod aan gymlokalen maakt een verdere uitbreiding van Lekker Fit! niet mogelijk. In de Meerjarige InvesteringsPlanning, die onderdeel uitmaakt van de besluitvorming over de begroting 2011, is besloten om voor de periode 2011-2014 een budget van € 5,9 mln. toe te kennen. Er kunnen vier gymlokalen gebouwd waardoor in 2014 6 Lekker Fit! Scholen gerealiseerd kunnen worden. Voor de volgende bestuurlijke periode zal dan besloten moeten worden over een eventuele verdere uitbreiding van Lekker Fit, waarvoor dan extra gymlokalen nodig zijn. Veel deelgemeenten hebben aangegeven graag meer scholen Lekker Fit! te maken. Er is een beperkt budget beschikbaar dus zullen we de afweging maken waar de inzet van deze maatregel het meeste effect zal hebben. Voor de inzet van de uitbreiding van Lekker Fit! zal gekeken worden naar:

- ✓ gebieden met een lage sportparticipatie;
- ✓ gebieden met hoge overgewichtcijfers;
- ✓ gebieden met een lage SES;
- ✓ het aantal en aandeel Lekker Fit! scholen;

---

³ Bron: RIVM (2010): Gezondheidsbevordering en preventie in het onderwijs.

- ✓ de capaciteit aan gymlokalen (is er capaciteit of moet er gebouwd worden; IFR gelden en waar is nieuwbouw mogelijk). Nauwe samenwerking met o.a. de dienst JOS is hierin van belang);
- ✓ bereidheid van de scholen om Lekker Fit! te worden.

Hiervoor wordt data verzameld op basis waarvan de inhoudelijk afweging kan worden gemaakt, dit zal uiteraard in nauwe samenspraak met de deelgemeenten gebeuren.

Inzet vanuit middelen UP Sport

2011	2012	2013	2014
0	0	0	500

Maatregel 1.2 Lekker Fit 0-6 jaar + ouderbetrokkenheid

Veel kinderen hebben al op jonge leeftijd last van overgewicht. Wij gaan daarom de Lekker Fit! aanpak verruimen naar de leeftijdscategorie onder de 6 jaar. Deze maatregel omvat 3 componenten. Met *Lekker Fit! Jonge kind*, wordt ingezet op 0 tot 4 jarigen en hun ouders. De inzet zal plaatsvinden via peuterspeelzalen, kinderopvanginstellingen en Centra voor Jeugd en Gezin (CJG's). De activiteiten zullen zich richten op voeding en beweging. Uit recent onderzoek van de GGD zijn belangrijke aanknopingspunten gekomen voor de inzet van activiteiten. Inzet zal vooral laagdrempelig en beeldend moeten zijn richting ouders, leidsters en professionals van de CJG's. Ook invoering of aanscherping van het voedingsbeleid op opvanginstellingen lijkt veelbelovend.

Vanuit de component *Lekker Fit! kleuters* wordt een aanpak ontwikkeld voor de groepen 1 en 2 in het basisonderwijs. Deze groepen zijn nu slechts ten dele meegenomen in het Lekker Fit! project. Inzet zal zich o.a. richten op signalering van motorische achterstanden en voorlichting aan ouders op het belangrijke transitie-moment van peuter naar kleuter. Het is niet de bedoeling dat het Lekker Fit! programma voor de groepen 3 t/m 8 één op één wordt overgenomen in de kleutergroepen. De intensiteit is zowel financieel als inhoudelijk niet geschikt.

De laatste component betreft *Lekker Fit! JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht) aanpak*. Dit project beoogt een aanpak te ontwikkelen waardoor het bereik van ouders wordt vergroot en zij ook daadwerkelijk een gedragsverandering ondergaan waardoor hun kinderen een gezondere leefstijl kunnen ontwikkelen. Op basis van een gedegen social marketing onderzoek zullen wensen en behoeften van ouders op het gebied van het verkrijgen van een gezonde leefstijl worden geïnventariseerd. Vervolgens zullen waar nodig nieuwe interventies ontwikkeld worden, maar zal ook getracht worden zoveel mogelijk de bestaande interventies te koppelen en aan te passen aan de wensen van de doelgroep. De aanpak wordt in twee gebieden getest en geëvalueerd vanuit de GGD en het Erasmus MC. De resultaten hiervan zullen worden teruggekoppeld aan het college en bij succes zullen er halverwege de collegeperiode mogelijk voorstellen voor verdere uitbouw van de gezinsaanpak over de stad worden gedaan.

Inzet vanuit middelen UP Sport

2011	2012	2013	2014
620	680	900	1.030

Maatregel 1.3 Continueren van 18 bestaande schoolsportverenigingen

In de afgelopen jaren zijn 18 schoolsportverenigingen opgezet, een samenwerkingsverband tussen scholen en sportverenigingen. Hiermee worden 1.500 kinderen bereikt. Schoolsportverenigingen richten zich met name op de wijken, waar geen of weinig sportvoorzieningen zijn. In of nabij de school wordt dan sport aangeboden door trainers van de vereniging. Er wordt ook nadrukkelijk ingezet op een actieve betrokkenheid van ouders. De coördinatie ligt bij Rotterdam Sportsupport, in samenwerking met de dienst SenR, deelgemeenten, sportclubs en scholen. Deze maatregel werd betaald vanuit tijdelijke middelen van het Rijk, die vanaf medio 2010 geleidelijk afliepen. Schoolsportverenigingen dragen direct bij aan talentontwikkeling en het verhogen van de sportparticipatie. Uit een onderzoek van het Verwey Jonker Instituut blijft dat schoolsportverenigingen ook positieve effecten hebben op de algemene ontwikkeling van kinderen en de sociale cohesie in de

wijken⁴. Wij vinden dat de schoolsportverenigingen op vele terreinen bijdragen aan de ambities van de Sportnota en willen de bestaande schoolsportverenigingen continueren.

Inzet vanuit middelen UP Sport:

2011	2012	2013	2014
700	790	790	790

In het budget voor 2011 is een bijdrage van € 200.000,- voor 2010 inbegrepen (de Rijksfinanciering is medio 2010 afgelopen).

Maatregel 1.4 Realiseren van 12 nieuwe schoolsportverenigingen

Er is vanuit deelgemeenten, scholen en sportverenigingen een vraag om meer schoolsportverenigingen te realiseren. Gezien het succes van deze formule willen wij het aantal schoolsportverenigingen de komende vier jaar uitbreiden met twaalf stuks, waarvan zeven op basisscholen en vijf op het voortgezet onderwijs. Dit levert een bereik op van 1.000 kinderen. De Schoolsportverenigingen zullen in de wijken terecht komen waar:

- ✓ de sportparticipatie laag is;
- ✓ de overgewichtcijfers hoog zijn;
- ✓ weinig of geen sportverenigingen zijn.

Hiervoor wordt data verzameld op basis waarvan de inhoudelijk afweging kan worden gemaakt, dit zal uiteraard in nauwe samenspraak met de deelgemeenten en de scholen gebeuren.

Inzet vanuit middelen UP Sport:

2011	2012	2013	2014
70	240	405	690

Maatregel 1.5 Sportcampus

De Sportcampus is onderdeel van de plannen voor de herontwikkeling van het Stadionpark. Het gaat om een cluster van moderne sportvoorzieningen en sportgerelateerde opleidingen, met als streven een doorlopende leerlijn van voortgezet onderwijs tot en met hoger onderwijs en een divers en aantrekkelijk sport- en beweegaanbod voor topsport, breedtesport en onderwijs. Talentherkenning en talentontwikkeling zijn hierbij een belangrijke doelstellingen die bereikt kunnen worden door verbinding van topsport, breedtesport en onderwijs. Bij de voorjaarsretraite 2011 zal een besluit genomen worden over het Stadionpark, waaronder ook de Sportcampus. Vanuit het UP Sport zal geen financiële bijdrage worden ingezet voor fysieke ingrepen.

Prestatie-indicatoren renbaan 1:

	2011	2012	2013	2014
Aantal Lekker Fit Scholen BO	88	88	88	94
Aantal jonge kinderen Lekker Fit-programma	500	1.500	2.500	3.500
Aantal peuters Lekker Fit-programma	100	500	1.000	1.500
Aantal schoolsportverenigingen	19	23	26	30

Renbaan 2: Maatschappelijke thema's

Deze renbaan staat voor "sport als middel". Sport is een doel op zich (het is leuk om te doen), maar ook een middel dat bijdraagt aan andere maatschappelijke doelstellingen. Sport draagt bij aan gezondheid en leidt dus tot minder ziekte, minder ziekteverzuim en terugdringing van de zorgkosten. Sport bevordert de sociale cohesie in de wijken en kan ook ingezet worden als middel tegen jeugdoverlast. Sport is ook een economische katalysator: met name grote sportevenementen zorgen voor een economische impuls.

Maatregel 2.1: 30 clubs helpen Rotterdam vooruit

Via Rotterdam Sportsupport wordt gewerkt aan de vitalisering van de Rotterdamse sportverenigingen. Aanvankelijk richtte zich dit vooral op de kerntaak van de sportclubs (het bedrijven van sport), maar in toenemende mate worden sportclubs aangezet om zich meer

⁴ O.a. Verwey Jonker (2010): Sporten, geen probleem.

maatschappelijk te gaan manifesteren. Rotterdam gaat hier een stevige impuls aan geven door de maatregel "30 clubs helpen Rotterdam vooruit". Dertig Rotterdamse sportclubs worden als belangrijke schakel in de sportinfrastructuur van Rotterdam actief ingezet als instrument voor het behalen van doelstellingen op andere beleidsterreinen. Verbinding met sectoren als: veiligheid, onderwijs, werk en inkomen, gezondheid en participatie liggen daarbij voor de hand. 30 vitale verenigingen ontwikkelen zich met behulp van professionele ondersteuning tot essentiële partner in hun wijk. Met ondersteuning van verenigingsmanagers, -adviseurs, pedagogen en andere specialisten wordt de doorontwikkeling van de verenigingen vormgegeven en de maatschappelijke projecten in de vereniging ingebed. De ontwikkeling van maatschappelijke actieve sportvereniging moet op maat, per vereniging en per wijk, gebeuren. Vanuit de ambities van Rotterdam en de kracht van sport zijn thema's benoemd die voor de hand liggen om nader uit te gaan werken:

Sport en werk

- ✓ Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt werkervaring op laten doen bij sportverenigingen.
- ✓ Deze mensen via de sportverenigingen te laten doorstromen naar regulier werk.
- ✓ Ruimte bieden bij sportverenigingen voor mensen die participatietrajecten volgen en hen hierbij begeleiden.

Sport en onderwijs

- ✓ Huiswerkbegeleiding.
- ✓ Taallessen/ actieve doorverwijzing naar taalprogramma's.
- ✓ Inzet vanuit sportclubs op de buitenschoolse opvang.
- ✓ Maatschappelijke stages.

Sport en Veiligheid

- ✓ Versterken van de sociale veiligheid van de sportvereniging.
- ✓ Verbinden van de sportvereniging met het jeugdnetwerk.
- ✓ Sport bij sportverenigingen als onderdeel van jeugdzorgtrajecten.

Sportclubs kunnen een grote bijdrage leveren aan jeugdhulpverlening, veiligheid en criminaliteitspreventie. Voor afglijdende jongeren kan een sportclub een vertrouwde omgeving zijn waar ze de kans krijgen om op het spreekwoordelijke rechte pad te blijven en aan hun toekomst te werken. De sportclub kan een schakel vormen binnen de pedagogische omgeving van een jongere in de vorm van een sportieve omgeving waar voorbeeldrollen in de vorm van trainers, teamleiders en spelers aanwezig zijn. Intensieve begeleiding door de inzet van pedagogen bij clubs zorgt voor een brug naar school, werk en of herstel van sociale contacten in gezin en omgeving. Vrijwilligers zullen daarbij ondersteund en getraind worden in de omgang met probleemgedrag en agressief gedrag.

Sport en gezondheid

Hoewel sport en gezondheid een logische combinatie vormt is het niet zo dat gezondheid bij sportverenigingen per definitie hoog in het vaandel staat of dat leden van sportverenigingen altijd gezond zijn. Een aanpak op het gebied van sport en gezondheid zou zich daarom in eerste instantie moeten focussen op het gezond maken van de sportvereniging zelf en van haar leden. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om:

- ✓ Gezonde sportkantine.
- ✓ Extra programma voor leden met overgewicht.
- ✓ Tegengaan alcohol- en drugsgebruik.
- ✓ Voorlichting over een gezonde leefstijl.

Vanuit een actiever gezondheidsbeleid kan de vereniging vervolgens een bredere rol op het gebied van gezondheid waarmaken. Hoe die rol vorm krijgt, zal per vereniging en wijk verschillen. Een belangrijke basis is in elk geval het vormen van een netwerk met partijen op het gebied van gezondheid: huisartsen, fysiotherapeuten, apothekers e.d.

Sportparticipatie voor bijzondere doelgroepen

- ✓ G-Sport/vrijtijdsbesteding voor mensen met een beperking.
- ✓ Sportaanbod voor mensen met psychiatrische klachten en mensen in de maatschappelijke opvang (kwetsbare Rotterdammers).
- ✓ Aanbieden van sport en beweging voor mensen met gezondheidsklachten die doorverwezen worden in het kader van 'Beweegkracht' (zie ook maatregel 2.2)
- ✓ Seniorenactiviteitenprogramma en 'Feelgoodverenigingen' voor ouderen.

De verschillende hierboven genoemde doelgroepen hebben vaak speciale wensen: andere sporttijden, geen vaste contributies, sociale aspecten rond het sporten, angst voor hun gezondheid of juist een verminderde gezondheid et cetera. Het sportaanbod van veel sportclubs is hierop onvoldoende gericht. Bij sportclubs die hun aanbod bijvoorbeeld aanpassen aan de wensen van ouderen is een stijging van het aantal sportende ouderen zichtbaar. Een aantal deelgemeenten heeft ook aangegeven hier specifiek mee aan de slag te willen.

Naast het doorontwikkelen van het sportaanbod, is in de aanpak aandacht nodig voor:

- ✓ Inzichtelijkheid van het aanbod voor alle betrokkenen (inclusief intermediairs).
- ✓ Netwerkvorming.

Sport en energie/duurzaamheid

In samenwerking met het RCI en het bedrijfsleven wordt verder invulling gegeven aan het programma 'scoren met energie': energiebesparende maatregelen in sportaccommodaties. Deze maatregel wordt overigens ook bij andere sportverenigingen ingezet omdat het een maatregel is die vooral aan accommodaties is gekoppeld en niet zozeer afhankelijk is van de maatschappelijke ambities van een vereniging. Op de verschillende inhoudelijke terreinen wordt in 2011 een pilot opgezet, in samenwerking met partners, die moet leiden tot een succesvolle aanpak, die verder kan worden uitgerold.

Sportplusverenigingen

Kandidaten voor participatie in deze maatregelen zijn de verenigingen die vitaal zijn en een maatschappelijke ambitie met bijbehorende organisatiekracht hebben. In het jaarlijkse vitaliteitsonderzoek worden beide elementen gemeten. We noemen de participerende verenigingen sportplusverenigingen omdat sport weliswaar hun kernactiviteit blijft, maar er 'een plus' bovenop komt. Verenigingen die willen participeren en daartoe in staat zijn, doorlopen eerst een traject waarin zij zelf hun ambitie bepalen. Voor het succes van de maatregel is het van belang dat we bottom-up werken. Op basis van de zwaarte van de ambitie en de maatschappelijke relevantie ervan wordt de ondersteuning die een vereniging krijgt bepaald, met als uitgangspunt: boter bij de vis. Verenigingen worden niet gedwongen, maar voor de ondersteuning die ze krijgen moeten ze ook een tegenprestatie voor de stad leveren.

Voor de ontwikkeling van deze maatregel wordt gekozen voor een groeimodel, waarbij uiteindelijk in 2014 dertig verenigingen maatschappelijk actief zijn en als zodanig worden erkend/gecertificeerd. Onderdeel van de aanpak is om ook buiten deze 30 verenigingen waar mogelijk en gewenst verenigingen te stimuleren maatschappelijk actief te worden. De 30 geselecteerde verenigingen spelen hierin een ondersteunende rol door hun kennis en ervaringen te delen. Op deze manier wordt het rendement van de maatregel "30 clubs helpen Rotterdam vooruit", nog vergroot. Deze maatregel is een innovatieve: de beste manier van werken zal dan ook gaandeweg ontwikkeld moeten worden. We zullen elk jaar een tussentijdse evaluatie maken. De maatregel 30plus verenigingen is bij uitstek een maatregel die veel verbanden kent tussen andere maatregelen in het UP Sport (bewegen voor ouderen, beweegkracht, sport en onderwijs et cetera) en is tevens een belangrijke verbindende schakel met de deelgemeenten, andere gemeentelijke diensten en instellingen in de stad.

Inzet middelen UP Sport

2011	2012	2013	2014
250	500	625	750

Maatregel 2.2 Beweegkracht en de landelijke Beweegkuur

Sport is een belangrijk instrument om de gezondheid te bevorderen. Er ligt derhalve een belangrijke relatie tussen de collegetarget sportparticipatie en de target terugdringen van de sociaal economische gezondheidsverschillen. Wij willen het aanbod aan sport en bewegen beter aansluiten op de vraag van mensen die vanuit de eerstelijns gezondheidszorg (zoals de huisartsen) worden doorverwezen. Het betreft veelal de doelgroep mensen met een lage sociaal economische status (SES). Deze doelgroep is in Rotterdam omvangrijk. In deze doelgroep is veel gezondheidswinst te boeken door het stimuleren van sport en bewegen. De maatregel richt zich op mensen die nu niet sporten of bewegen en levert dus een belangrijke impuls aan de verhoging van de sportparticipatie.

In Rotterdam functioneren twee programma's die gericht zijn op een Gecombineerde Leefstijlinterventie (GLI), te weten de Beweegkuur en Van Klacht naar Kracht/Beweegkracht. Dit zijn programma's die gericht zijn op advisering en begeleiding bij voeding(sgewoonten) en beweging. Deze programma's hebben als doel het adopteren en behouden van een gezonde leefstijl. Met de komst van het nieuwe kabinet is nog onzeker of de landelijke beweegkuur zal worden ingebed in het basispakket van de zorgverzekering waar eerst wel sprake van was en wat de belangrijkste doelstellingen van de pilot beweegkuur is.

Het programma "beweegkracht" (t/m 2010 "Van klacht naar kracht") is een Rotterdamse voorloper van de beweegkuur en reeds ingevoerd op 25 locaties in Rotterdam (eind 2010 zijn 2000 deelnemers bereikt). Beweegkracht biedt een breder pakket aan maatregelen dan de beweegkuur en bedient meer doelgroepen dan de beweegkuur (namelijk ook mensen met depressie en psychosomatische klachten). Beweegkracht streeft ernaar om in elke deelgemeente minimaal vier laagdrempelige beweegactiviteiten voor lage SES groepen aan te bieden. Het sluit aan op de collectieve ziektekostenverzekering voor lage inkomensgroepen van SoZaWe en Achmea. Vanuit dit programma worden leefstijladviseurs en een tweetal laagdrempelige beweegcursussen gefinancierd. De bedoeling is om in 2011 te zoeken naar een structurele financiering voor de GLI en te zorgen dat het programma voldoet aan de voorwaarden voor deze financiering. De GLI streeft ernaar om in elke deelgemeente minimaal vier laagdrempelige beweegactiviteiten voor onder andere lage SES groepen aan te bieden. Voor de gemeente betekent dit dat wij meer én vernieuwd beweegaanbod op maat zullen moeten ontwikkelen. Dit doen wij door, samen met deelgemeenten, het reguliere aanbod aan sportstimulering te herijken en meer vraaggericht te werken. Verder koppelen wij dit initiatief aan de maatregel "30 maatschappelijke sportclubs" (sportclubs worden toegankelijker voor deze groep) en aan de maatregelen sporten en bewegen voor ouderen en voor gehandicapten. De dienst SenR zal in opdracht van de Stichting Zorgimpuls (die de landelijke Beweegkuur implementeert) gemeentebreed het laagdrempelig beweegaanbod in kaart brengen en in overleg met de deelgemeenten stimuleren dat medewerkers sportstimulering worden geschoold via het scholingsaanbod van Beweegkuur. Dit scholingsaanbod wordt deels landelijk gesubsidieerd. Een rol voor de dienst SenR is om de doorstroom van medisch bewegen naar sport en bewegen in de wijk te stimuleren.

Deze maatregel wordt gefinancierd uit de bestaande middelen van de GGD, uit landelijke impulsbudgeten en vanuit de zorgverzekeraars. Het leggen van verbindingen en het bieden van het juiste aanbod sportstimulering is hierin van groot belang.

Maatregel 2.3 Buddyproject Challenge Sports

Het particuliere reïntegratiebedrijf Challenge Sports gebruikt sport als instrument in re-integratie trajecten voor werkloze jongeren richting betaald werk. De filosofie is dat sport je in beweging brengt, wat zich dan ook manifesteert in een actieve attitude op zoek naar werk. Challenge Sports geldt als succesvol re-integratiebedrijf. Sinds kort heeft Challenge Sports ook een traject voor tienermoeders, waarbij sport als een middel wordt ingezet. Deze re-integratie trajecten worden gefinancierd vanuit het Participatiefonds. Sinds eind 2007 heeft Challenge Sports het Buddyproject, waarin topbasketballers worden gekoppeld aan werkloze jongeren. Het Buddyproject is verder uitgebreid en richt zich in eerste plaats op het bemiddelen van jongeren in achterstandswijken naar sport: sportverenigingen of fitnessclubs. Tot nu toe zijn ruim 1.000 jongeren naar sport begeleid. Dit project werd gefinancierd uit een tijdelijke Rijksregeling, die begin 2010 is afgelopen.

Wij willen dit project voortzetten en financieren vanuit de middelen UP Sport. Per jaar worden dan 750 jongeren actief bemiddeld naar sport, waarbij een deel ook in combinatie met een traject naar werk.

Behalve de succesvolle resultaten vinden wij het ook belangrijk dat een marktpartij zich actief inzet voor sportparticipatie. Een aantal deelgemeenten waar Challenge Sports nog niet actief is heeft aangegeven hier ook veel interesse in te hebben.

Inzet middelen UP Sport

2011	2012	2013	2014
180	180	180	180

Maatregel 2.4 Onderzoek effecten sport + meting targets

Om sport sterker neer te zetten als belangrijk instrument voor maatschappelijke ambities is het van belang om de maatschappelijke effecten van sport en bewegen meer zichtbaar te maken en ook te vertalen in maatschappelijk en financieel rendement. Hiervoor is onderzoek nodig. Wij willen hierbij Rotterdamse onderzoeks- en onderwijsinstellingen benaderen om hieraan medewerking te verlenen. Tevens willen we ook gezamenlijk met partners en andere steden onderzoek doen, pilots volgen en kennis delen over de inzet van sport als middel en verhogen van de sportparticipatie. Daarnaast moet de collegetarget sportparticipatie twee keer gemeten worden via de Vrijetijdsomnibus: begin 2012 en begin 2014. Het college heeft in oktober 2009 besloten om, samen met Den Haag, een leerstoel Internationaal sportrecht te financieren voor een bedrag van € 100.000,-, te verdelen over 2010-2013.

Inzet middelen UP Sport

2011	2012	2013	2014
155	160	100	170

Prestatie-indicatoren renbaan 2:

	2011	2012	2013	2014
Aantal maatschappelijk betrokken clubs (sportplusverenigingen)	5	10	20	30
Aantal jongeren Buddyproject	750	750	750	750

Renbaan 3: Breedtesport en sportontwikkeling

Deze renbaan is direct verwant aan de collegetarget om de sportparticipatie onder Rotterdammers op te hogen. Hiertoe dient in elke wijk een vitale sport- en beweegcultuur te bestaan, met maatwerk voor doelgroepen die nog weinig aan sport doen. Sportverenigingen spelen hierbij een sleutelrol. Rotterdam voert, via Rotterdam Sportsupport, een actief beleid om de Rotterdamse sportclubs te ondersteunen en te vitaliseren. Daarnaast is ook het ongeorganiseerd sporten van belang en willen wij meer allianties sluiten met commerciële sportaanbieders.

Maatregel 3.1 Sportinitiatieven deelgemeenten

De deelgemeenten zijn essentiële partners bij de uitvoering van het UP Sport. De deelgemeenten zijn immers verantwoordelijk voor sportstimulering en de gebiedsgebonden sportvoorzieningen. Wij gaan de uitvoering daarom in nauwe samenwerking met de deelgemeenten oppakken. Hiertoe zijn gesprekken gevoerd met de deelgemeenten over hun plannen op het gebied van sport. Hieruit is gebleken dat de deelgemeenten willen inzetten op uitvoering van de maatregelen van het UP Sport, met de centrale stad en met elkaar. Deelgemeenten zijn bij meerdere maatregelen uit het UP Sport nauw betrokken, zoals schoolsportverenigingen, sport voor ouderen, Lekker Fit!, 30 clubs helpen Rotterdam vooruit en de deelgemeenten hebben ook een belangrijke rol daar waar het gaat om side events (juist omdat die events bedoeld zijn om de grote sportevenementen 'naar de wijken' te halen waarbij activiteiten georganiseerd worden op wijk of deelgemeente niveau).

Daarnaast willen wij een apart budget beschikbaar stellen voor sportinitiatieven vanuit de deelgemeenten, die substantieel bijdragen aan de sportparticipatie in de betrokken deelgemeente. Hierbij vragen wij specifiek aandacht voor de ongeorganiseerde sportbeoefening (dus buiten verenigingsverband), waaronder nieuwe sporten zoals skatesport, breakdance en pannavoetbal. Ook vinden wij het belangrijk dat de inwoners zelf bij het initiatief zijn betrokken. Dit budget kan ook worden aangewend voor de ontwikkeling van het concept van de wijkclubs, zoals onlangs is gestart in IJsselmonde. Dit budget kan ook gebruikt worden voor het uitvoeren van pilotprojecten. Uitgangspunt is het principe van 50% - 50% financiering: de helft door deelgemeenten en de helft vanuit dit budget. Voorwaarde is dat de deelgemeente niet bezuinigt op de reguliere sportbudgetten van

sportstimulering en sportvoorzieningen. In 2011 gaan we inventariseren welke plannen er vanuit de deelgemeenten zijn. Een aantal deelgemeenten heeft aangegeven dat ze interessante initiatieven hebben die een bijdrage kunnen leveren aan de doelen van het UP Sport. Wij gaan de komende tijd samen met de deelgemeenten de verschillende initiatieven inventariseren en vervolgens beoordelen op de bijdrage die wordt geleverd aan de sportparticipatie en de te verwachten bijdrage aan andere maatschappelijke doelen. Vervolgens zullen we met de deelgemeenten, en waar mogelijk ook met andere partners uit de stad (welzijnsorganisaties, andere diensten), de initiatieven handen en voeten geven.

Inzet middelen UP Sport

2011	2012	2013	2014
20	580	580	580

Het bedrag voor 2011 betreft de voorbereidingskosten.

Maatregel 3.2 Sport en bewegen voor ouderen

De sportparticipatie onder Rotterdammers vanaf 65 jaar ligt op 41 % (meting Vrije tijdsomnibus 2009). Dit is een forse toename ten opzichte van 2005 (26 %), maar wij willen dit aantal nog verder omhoog stuwten, naar uiteindelijk minimaal 50 % in 2016. Juist voor deze groep is sport en bewegen van groot belang voor zowel het lichamelijke als het sociaal-geestelijk welbevinden en het draagt bij aan de zelfredzaamheid. Wij gaan het sportaanbod (van sportverenigingen, de sportstimulering van SenR en de sportactiviteiten van welzijnsorganisaties) meer toesnijden op de vraag onder ouderen. Hierbij sluiten wij aan op het WMO-actieprogramma voor senioren.

In 2010 is vanuit de Stichting Sportsupport in de wijk Lombardijen de eerste Feelgoodvereniging voor ouderen opgericht. Dit is begonnen met bridge, maar gaandeweg worden ook meer beweegactiviteiten ontwikkeld. Wij gaan het aantal Feelgoodverenigingen voor ouderen uitbreiden. De onder 2.2 genoemde maatregel Van Klacht naar kracht/Beweegkuur heeft voor een belangrijk deel betrekking op de doelgroep ouderen. Ook sluiten wij aan op het WMO-actieprogramma "Zelfredzaam en Actief". Samen met Sportsupport en de deelgemeenten zal ook ingezet worden op sporten voor ouderen bij bestaande sportverenigingen in het kader van 30plus verenigingen.

In nauwe samenwerking met deelgemeenten, zorginstellingen en ouderenorganisaties gaan wij deze plannen verder uitwerken om het sporten en bewegen onder ouderen verder te bevorderen. De eerste stappen zijn daarvoor reeds gezet. SenR is aangesloten op het landelijke netwerkorganisatie 'Fit for Life Nederland'. Er is een gelijknamige Rotterdams initiatief gestart door het Centrum voor Reuma en Revalidatie Rotterdam. Fit for Life is een interventienetwerk waarin uiteenlopende organisaties uit verschillende sectoren met elkaar samenwerken. Het doel van dit netwerk is een toenemend aantal ouderen een leven lang te laten bewegen en sporten door o.a. succesvolle interventiestrategieën (activiteiten en programma's) te introduceren, mensen bekend te maken met het aanbod en de mogelijkheden en fysieke infrastructuur te creëren die uitdaagt tot bewegen en sporten. Dit netwerk wordt landelijk ondersteund door het NISB (Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen). Fit for Life Rotterdam zal samen met haar partners, waaronder SenR, in de zomer van 2011 alle bestaande sportief recreatieve activiteiten voor ouderen in kaart hebben gebracht. Leemtes in het aanbod zullen met (bewezen) best practices worden aangevuld en er zal een gezamenlijk promotie- en communicatieplan naar de doelgroep worden ontwikkeld.

De kennis over de doelgroep ouderen zal worden versterkt door onderzoek. Zo start het NISB in april 2011 een tweejarig landelijk onderzoek naar het concept 'Beweegvriendelijke Omgeving'. Rotterdam en zeven andere steden zijn de onderzoeksgebieden. Regionaal start het Erasmus Medisch Centrum een onderzoek naar de relatie tussen (sportief) bewegen door ouderen en de economische, fysieke en sociale omgeving in Rotterdam e.o. SenR zal zitting nemen in de adviesgroep. Met de verkregen inzichten zullen (al werkende) de interventieprogramma's worden aangescherpt en aangevuld opdat ook meer ouderen meer zullen bewegen en sporten.

Inzet middelen UP Sport

2011	2012	2013	2014
120	120	220	270

Maatregel 3.3 Sport voor mensen met een beperking

Op basis van het WMO-beleid voor Rotterdammers met een beperking is in 2009 en 2010 het Servicepunt Sport en Handicap ontwikkeld. Het Servicepunt zorgt voor: het bijeenbrengen van sportvraag en -aanbod voor mensen met een beperking, het adviseren van sporters met een beperking en het verbeteren van deskundigheid van sporttrainers om te werken met mensen met een beperking.

Na de pilotperiode van 2 jaar is het Servicepunt Sport en handicap ingebed in het sportbeleid als een van de maatregelen in het Uitvoeringsprogramma Sport. Doel is om de sportparticipatie van mensen met een beperking te vergroten. Vanaf 2011 subsidieert de gemeente Stichting Rotterdam Sportsupport om het Servicepunt Sport en Handicap voort te zetten. Met Rotterdam Sportsupport maakt SenR prestatieafspraken over het aantal mensen met een beperking dat wordt toegeleid naar sport. Per jaar worden minimaal 300 mensen met een handicap intensief (individueel) begeleid. Het totale bereik wat betreft informatieverstrekking over sporten met een handicap betreft 10.000 potentiële sporters met beperking.

In samenwerking tussen Rotterdam Sportsupport en Pameijer is in 2010 in de wijk Ommoord een Feelgoodvereniging opgericht voor jongeren met een licht verstandelijke beperking in de woonomgeving van deze jongeren. Ook is in 2010 in de wijk Hillesluis de eerste schoolsportvereniging in het speciaal onderwijs van start gegaan. Doel is om na 2011 meer van dergelijke verenigingen op te richten. De inzet om sportverenigingen te stimuleren tot het oprichten van een G-afdeling wordt de komende jaren verder geïntensiveerd. Door SenR wordt een plan toegankelijke sportaccommodaties ontwikkeld alsmede een richtlijn voor toegankelijke sportaccommodaties.

Inzet middelen UP Sport

2011	2012	2013	2014
220	220	220	220

Maatregel 3.4 Sportstimulering: herijking van het regulier aanbod

In opdracht van de deelgemeenten biedt de dienst SenR in alle wijken sportstimulering aan: een divers aanbod aan sportactiviteiten in buurthuizen en de openbare buitenruimte. Per jaar worden 5.800 activiteiten in dit kader ontplooid. Wij willen dit aanbod meer gaan toesnijden op de specifieke behoeften in de buurt en op doelgroepen. Bij maatregel 2.2 is al aangegeven dat wij mensen die worden doorverwezen in het kader van de Beweegkuur een passend sport- en beweegaanbod willen aanbieden. Daartoe zullen wij, op aangeven van de deelgemeenten, het bestaande aanbod gaan herijken. In enkele wijken is meer specifiek sportaanbod voor risicjongeren nodig en in andere is juist meer aanbod voor ouderen gewenst. We willen het aanbod ook toesnijden op de vraag die bepaalde doelgroepen hebben.

Naast SenR zijn er ook andere organisaties (zoals Thuis op Straat) die sportactiviteiten verzorgen. Het aanbod aan sportactiviteiten van verschillende organisaties moet elkaar aanvullen en niet concurreren. Daarbij gaat het dan ook om de synergie tussen de sportprogrammering en het aanbod van cultuur en wijkrecreatie. Het is dus wenselijk om meer regie hierop te zetten, SenR zal deze regierol gaan vervullen. We zullen samen met samen de welzijnsorganisaties (zoals Thuis Op Straat), de Cruijf Courts, de Richard Krajicek Foundation en andere sportaanbieders de programmering op elkaar afstemmen en bekijken waar we beter gebruik van de verschillende voorzieningen, activiteiten en kennis kunnen maken. De behoefte aan betere afstemming leeft bij de betrokken partijen ook. De deelgemeenten zijn de bestuurlijk opdrachtgever voor sportstimulering en voor de gewenste herijking van het aanbod en de regie op de programmering.

Maatregel 3.5 Regulier aanbod Rotterdam Sportsupport

Rotterdam Sportsupport is opgericht met als kerntaak het ondersteunen en vitaliseren van Rotterdamse sportverenigingen. Wij zetten verder in op het verhogen van de vitaliteit van de Rotterdamse sportclubs, wat gemeten wordt via de Vitaliteitscore. Deze ondersteuning wordt onder meer vormgegeven door het aanbieden van kaderopleidingen, door het fonds "Kansen voor de sport", door het samen met Radio-/TV Rijnmond georganiseerde "Ons Kluppie" en door themabijeenkomsten. Per jaar wordt aan 20 sportverenigingen intensief ondersteuning geleverd door de inzet van een verenigingsadviseur. Ook wordt gericht ingezet op de ondersteuning van sporttakken, in

samenwerking met de sportbonden. Hierbij wordt ook ingezet op het geven van een impuls aan het vrouwenvoetbal. Zoals blijkt uit de overige maatregelen richt Sportsupport zich ook in toenemende mate op schoolsport en op het maatschappelijk activeren van sportclubs.

Maatregel 3.6 Jeugd sportfonds

Via het Jeugd sportfonds komen kinderen van 4 t/m 17 jaar uit gezinnen met een inkomen tot maximaal 120 % van het wettelijk minimumloon in aanmerking voor vergoeding van de kosten voor sport. Het gaat om de contributie voor een sportvereniging en de kosten voor sportattributen. Per kind wordt maximaal € 225,- per jaar vergoed. In Rotterdam is Rotterdam Sportsupport als uitvoeringsorganisatie gekoppeld aan het Jeugd sportfonds. In 2009 kende het Jeugd sportfonds een bereik van 1.700 kinderen/jongeren en in 2010 van 2.400 personen. Het is de verwachting dat het aantal de komende jaren verder zal toenemen: naar 3.000 in 2011 en naar 4.000 in de jaren daarna. Wij gaan de gemeentelijke bijdrage aan het Jeugd sportfonds gefaseerd ophogen naar € 400.000,- per jaar. Het is dan wel nodig dat het Jeugd sportfonds meer bijdragen verwerft van sponsors en fondsen. Hierover worden met het Jeugd sportfonds afspraken gemaakt.

Inzet middelen UP Sport

2011	2012	2013	2014
300	400	400	400

Prestatie-indicatoren renbaan 3:

	2011	2012	2013	2014
Sportparticipatie vanaf 6 jaar	60 %	62 %	64 %	66 %
Sportparticipatie 65+	42 %	44 %	46 %	48 %
Aantal directe bemiddelingen naar sport via Servicepunt Sport + handicap	300	300	300	300
Score vitaliteitscan sportverenigingen (schaal 1-6)	4,15	4,20	4,30	4,50
Aantal toekenningen Jeugd sportfonds	3.000	4.000	4.000	4.000

Renbaan 4: Evenementen en accommodaties

Rotterdam is een evenementenstad met internationale allure. Sportevenementen zijn hier een belangrijk onderdeel van, zij vormen het visitekaartje van ons sportbeleid. Naast het binnenhalen van de grote internationale topsportevenementen (zie renbaan 5) zijn ook publieksevenementen en kleinere evenementen van belang voor de uitstraling van Rotterdam als sportstad. Een voldoende en kwalitatief hoogwaardige basisinfrastructuur aan sportaccommodaties vormt een randvoorwaarde voor de ambities op sportgebied. Daarbij gaat het om stedelijke en deelgemeentelijke accommodaties.

Maatregel 4.1 Sportevents

Sportevenementen worden onder meer benut in het kader van sportpromotie met als doel een verhoging van de sportparticipatie. Door middel van schoolprogramma's, clinics en side events, zowel in de aanloop naar een evenement (zoals de Grand Départ van de Tour de France 2010 en het WK Judo 2009) als tijdens een evenement (zoals WK Turnen 2010), krijgt de jeugd de gelegenheid actief kennis te maken met de sport en vindt introductie van en doorverwijzing naar Rotterdamse sportclubs plaats. Naast de internationale topsportevenementen willen wij ook nationale sportevenementen in Rotterdam halen: minimaal 2 NK's per jaar. Ook deze evenementen willen we benutten voor side events en daarmee het verhogen van de sportdeelname onder de Rotterdammers. De concurrentie is in Nederland groot omdat meerdere gemeenten willen zich met (eenmalige) evenementen op de kaart zetten. Gelukkig onderscheidt Rotterdam zich met haar 'State of the Art' accommodaties (zoals het vernieuwde topsportcentrum en Ahoy). De acquisitie van (grote) internationale (top)sportevenementen legt tevens een claim op de beschikbare middelen. Rotterdam heeft een succesvolle reputatie daarin. Zie ook 5.1 van dit uitvoeringsprogramma. De Marathon Rotterdam vormt het grootste publieksevenement op sportgebied. We willen meer spin-off activiteiten rondom de Marathon organiseren. Nieuw dit jaar is de jeugdlloop die tijdens de marathon georganiseerd zal worden. Een jaarlijks hoogtepunt voor basisscholieren op sportgebied is de Final in Ahoy.

Verder gaan wij meer side-events (rand programmering) organiseren bij grote evenementen (zoals gedaan is bij het Grand Départ, WK Judo, WK turnen en het CHIO). Op deze wijze wordt topsport gecombineerd met breedtesport, onderwijs en publiekevenementen. Voorafgaand en tijdens grote topsportevenementen zullen er onder andere clinics worden gegeven op scholen, zullen er activiteiten in de wijken georganiseerd worden en zullen er toernooien georganiseerd worden. Deze side events zullen door SenR onder andere samen met Rotterdam Topsport, Rotterdam Sportsupport, de organisatie van het evenement en de breedtesportverenigingen worden georganiseerd. Voor activiteiten in de binnenstad is onder andere bureau binnenstad een partner. Deze sportieve evenementen op deelgemeentelijk/ wijkniveau zorgen voor betrokkenheid van burgers bij sport, kunnen bijdragen aan de sportparticipatie in Rotterdam en kunnen bijdragen aan de uitstraling van Rotterdam als sportstad.

Inzet middelen UP Sport

2011	2012	2013	2014
200	200	200	200

Maatregel 4.2 Stedelijke infrastructuur: topsportvoorzieningen

Het vernieuwde Topsportcentrum is eind 2010 opgeleverd. Hierin is een tweede topsporthal een zaal voor de breedtesport opgenomen, de opleiding Sport en bewegen van het Albedacollege is hier gehuisvest, alsmede het kantoor van Rotterdam Topsport. Verder is er een commerciële praktijk- en testruimte voor fysiotherapie gevestigd.

In 2012 moet de nieuwe roeibaan in de Eendragtspolder gerealiseerd worden, waarmee Rotterdam weer een topsportvoorziening rijker is. Met de al bestaande topsportvoorzieningen (Victoria tenniscomplex, Thorbecke trainingsaccommodatie, VOC Cricketcomplex, Hockeystadion HCR, het Neptunus Honkbalstadion en de Voetbalstadions) beschikt Rotterdam over een hoogwaardige en gevarieerde infrastructuur aan topsport. Voor een aantal sporten is geen voorziening aanwezig om op topniveau te kunnen trainen. Zo beschikt Rotterdam niet over een 50 meter zwembad. De besluitvorming over de bouw van een dergelijk zwemcentrum wordt meegenomen in de herontwikkeling van het Hart op Zuid. Bij de voorjaarsretraite 2011 zal besloten worden of de middelen voor het zwemcentrum beschikbaar kunnen worden gesteld.

Bij de voorjaarsretraite van 2011 wordt een besluit over Stadionpark verwacht. Dit is inclusief een Sportcampus en bijbehorende modernisering van Varkenoord. In het kader van het Olympisch Plan worden studies gedaan naar de mogelijkheden tot het verder versterken van de topsportinfrastructuur met een vizier naar 2016, wanneer besloten wordt of Nederland zich kandidaat gaat stellen voor de Olympische Spelen 2028. Het plan Gateway to the Games 2012 past hierin.

In het UP Sport worden geen middelen beschikbaar gesteld voor dergelijke voorzieningen, daar is het budget te beperkt voor. Middelen zullen moeten komen uit budgeten zoals ISV en IFR.

Maatregel 4.3 Basisinfrastructuur deelgemeenten/breedtesportvoorzieningen

In de afgelopen jaren is al fors geïnvesteerd in breedtesportvoorzieningen om de sportinfrastructuur in de wijken te versterken. Met de Visie Voetbal Vitaal 2010 heeft een herstructurering van voetbalvelden en voetbalcomplexen plaatsgevonden, in combinatie met de vitalisering van voetbalverenigingen. Door aanleg van kunstgrasvelden en het fuseren van voetbalclubs is met minder ruimte het capaciteitsprobleem fors gereduceerd. Op twee locaties is nog een aanpak nodig. De herstructurering van Varkenoord maakt onderdeel uit van de sportcampus en wordt meegenomen bij de besluitvorming Stadionpark. Voor de sportvelden in de Wielewaal geldt dat deze ook meegenomen worden in de herstructurering van dit gebied. In beide gevallen zal een aanpak conform de voetbal visie gehanteerd worden.

In de vorige collegeperiode zijn nieuwe trapveldjes aangelegd (zoals Cruiffcourts en Krajicek playgrounds) in de wijken met weinig sportvoorzieningen. Hiermee is de basisinfrastructuur verstevigd. In de meerjarige investeringsplanning voor de periode 2011-2014 zijn de volgende investeringen in de sportsector opgenomen: de aanleg van vier nieuwe gymlokalen voor Lekker Fit, de ontwikkeling van het nieuwe zwembad Parkstad als vervanging het Afrikaanderbad, de bouw van een nieuwe sporthal aan de Motorstaat en de verhuizing van de hockeyclub Leonidas.

Op dit moment worden per deelgemeente voorzieningenplannen ontwikkeld. Het voorzieningenplan is bedoeld om op de schaal van een deelgemeente/wijk de vraag en aanbod van voorzieningen nu en in de toekomst op het gebied van cultuur, onderwijs, zorg, welzijn en sport en recreatie optimaal op elkaar af te stemmen. Hierbij is het vertrekpunt niet zozeer de 'stenen', maar de vraag naar voorzieningen zoals die naar voren komen uit (deel)gemeentelijke beleidsprogramma's, analyse van de wijk en bevolkingsprognoses. Het voorzieningenplan biedt tevens beter inzicht in noodzakelijke en wenselijke vastgoedontwikkelingen. Dit kan leiden tot kostenreducties en minder leegstand, maar voorop staat een goede aansluiting tussen vraag en aanbod van voorzieningen. Het totaal van de deelgemeentelijke voorzieningenplannen vormt het stedelijk voorzieningenplan. De ambitie is om in het eerste kwartaal 2012 voor de hele stad de plannen gereed te hebben.

Maatregel 4.4. Particuliere initiatieven

Er komen met regelmaat vanuit de markt of de particulier sector plannen en aanvragen binnen voor initiatieven op sportgebied, zoals evenementen, voetbalscholen, oprichten van een commerciële sportvoorzieningen, vragen om een accommodatie voor sportactiviteiten etc. Wij gaan dit centraal coördineren en beoordelen op de bijdrage die het initiatief levert aan de lange termijn doelstellingen van de Sportnota. Initiatieven vanuit de marktsector dienen in principe ook door middelen uit de markt gefinancierd te worden, maar de gemeenten zal goede ideeën wel faciliteren.

Prestatie-indicatoren renbaan 4:

	2011	2012	2013	2014
Aantal evenementen met side events	3	4	4	4
Aantal NK's per jaar	2	2	2	2

Renbaan 5 Topsport

Topsport geldt als een uithangbord van de sport. Het is medebepalend voor het imago van de stad en kan door verbinding met breedtesport en onderwijs bijdragen aan sportparticipatie. Grote sportevenementen (zoals het Grand Départ en Rotterdam marathon) of internationale successen van een sporter kunnen bijdragen aan animo voor de betreffende sporttak. Een uitgebalanceerd sportklimaat vereist naast allerlei initiatieven op het gebied van sportstimulering en breedtesport een grote mate van synergie met topsportevenementen, maximale begeleiding van toptalenten, ondersteuning van topsportverenigingen en hoogwaardige wedstrijd- en trainingsfaciliteiten. Vooral de verbinding tussen deze elementen van Rotterdam als sportstad is van cruciaal belang.

Maatregel 5.1 Topsportevenementen/regulier aanbod Rotterdam Topsport

De promotie en ontwikkeling van topsport loopt via de Stichting Rotterdam Topsport. Naast een gemeentelijke bijdrage wordt Rotterdam Topsport voor 40 % gefinancierd door het bedrijfsleven, waarmee dus ook de markt een fors aandeel levert op dit terrein.

Rotterdam is een evenementenstad. De recente bekroning als IFEA World Festival & Event City 2010 is zowel voor de cultuur- als de sportsector een bewijs van een succesvol evenementenbeleid. De positieve effecten van topsportevenementen - zowel sportief, promotioneel als economisch - worden in toenemende mate door steden erkend en benut. Voor Rotterdam betekent dat een groeiende concurrentie zowel nationaal als internationaal. Door het organiserend vermogen van Rotterdam, de kwalitatief goede sportaccommodaties en het de afgelopen jaren opgebouwde netwerk van contacten met (inter)nationale sportbonden, kan Rotterdam zich nog altijd onderscheiden en meten met menige (wereld)stad. Rotterdam heeft een sterke structurele kalender van jaarlijks terugkerende evenementen (zoals het ABN Amro tennistoernooi, de wielervedstrijd en de Rotterdam Marathon). Het behoud van deze evenementen en het benutten van nieuwe kansen (zeker ook waar het gaat om verbinden met breedtesport en onderwijs) vraagt om een intensieve inzet op topsport. Het doen van haalbaarheidsstudies en het in samenwerking met sportbonden, NOC*NSF en het Ministerie van VWS uitbrengen van internationale bids vraagt, mede in het licht van onze concurrentiepositie, om een goede kalender voor evenementen die we als Rotterdam willen organiseren. De focus op de te organiseren en binnen te halen evenementen ligt op de sporten die belangrijk zijn voor Rotterdam. Dit zijn sporten die:

- ✓ Op het hoogste niveau worden beoefend in Rotterdam (en er dus ook topsportverenigingen zijn).

- ✓ Veel beoefend worden in Rotterdam waardoor de verbinding gelegd kan worden met breedtesportverenigingen, schoolsport en Lekker Fit!).
- ✓ Veel potentie hebben om de sportparticipatie te kunnen laten toenemen in Rotterdam.
- ✓ Potentie hebben om side events in de wijken te organiseren.
- ✓ Op een andere wijze een aantoonbare bijdragen leveren aan Rotterdam sportstad.

Het organiseren van (inter)nationale jeugdkampioenschappen, Nederlandse Kampioenschappen en het aangaan van strategische allianties met sportbonden (Nederlandse Volleybal Bond, Judo Bond, Handbal Verbond, Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie), versterkt onze kansen op toekomstige grote evenementen als EK's/WK's. Voor de komende jaren zijn diverse EK's/WK's (of vergelijkbare internationale sportevenementen) reeds toegewezen of verkeren in de bidfase:

2011: WK Tafeltennis, EK Dressuur, WK Squash, EK Handbal -19.

2012: EK Handbal (Vrouwen), EK Honkbal (toegewezen aan Nederland; Rotterdam kandidaat speelstad/finalestad), Olympisch Kwalificatie Toernooi (OKT) Volleybal Mannen/Vrouwen (bidprocedure), OKT Handbal Vrouwen (bidprocedure), Dutch Open Taekwondo (bidprocedure) en 2013: EK Volleybal Heren (haalbaarheidsonderzoek), EK Basketbal Vrouwen (haalbaarheidsonderzoek), Europees Top 12 Toernooi (tafeltennis; haalbaarheidsonderzoek), FISA World Cup Regatta (haalbaarheidsonderzoek).

2014: WK BMX (bidprocedure), FISA World Cup Regatta (haalbaarheidsonderzoek), FISA World Rowing Masters Regatta (haalbaarheidsonderzoek), European University Games (haalbaarheidsonderzoek).

Wat betreft de langere termijn is Rotterdam in de race voor de Universiade, de Wereldruiterspelen en de Ryder Cup Golf. Na uitgebreide economische effectmetingen bij EURO 2000 en sportevenementen in het Sportjaar 2005, heeft een spin-off onderzoek plaatsgevonden naar het Grand Départ van de Tour de France 2010. Ook met betrekking tot het WK Turnen in oktober 2010 is een dergelijk onderzoek gedaan. Door de samenwerking met de Hogeschool Rotterdam en een professioneel onderzoeksbureau (Meerwaarde) kunnen de komende jaren frequentere onderzoeken plaatsvinden naar de effecten van topsportevenementen.

Rotterdam Topsport begeleid, via het Olympisch Netwerk Rotterdam, topsporters en talentvolle jeugdige sporters met een NOC*NSF Status. Zij blijft dit doen en gaan ervoor zorgen dat deze talenten ook binnen de talentcentra van Rotterdam een plaats krijgen, maar ook snel kunnen doorstromen naar landelijke selecties. Door middel van gesprekken en aanbieden van faciliteiten die door de sporters gewenst zijn tracht het Olympisch Netwerk de sporters zo lang mogelijk hun status te behouden.

Onze inzet is om tenminste één vrouwenvoetbalteam op ere divisieniveau te ontwikkelen. Hierover zijn wij in gesprek met de drie betaald voetbalclubs. Op dit moment ontbreekt het de clubs aan middelen en capaciteit, maar we houden dit streven op de agenda.

Maatregel 5.2 Talentcentra en samenwerking Sportbonden

Wij gaan, via Rotterdam Topsport, in zes takken van sport regionale talentcentra ontwikkelen. Hierbij wordt nauw samengewerkt met de sportbonden. Talenten uit Rotterdam en de regio moeten bij geschiktheid doorstromen naar de selecties van de talentcentra en vervolgens doorstromen naar nationale selecties, dit al dan niet via de in Rotterdam aanwezige topsportvereniging. De focus ligt op de doorlopende carrièrelijn van beginnend sporter tot gearriveerde topsporter (10 jaar tot einde carrière). Hierbij spelen de breedtesportverenigingen en schoolsport een cruciale rol. Vanuit een samenwerkingsverband van clubs zullen talenten de mogelijkheid moeten krijgen om zich te ontwikkelen door het volgen van extra trainingen in een talentencentrum. Talenten worden ook geholpen met praktische zaken, zoals het snel terecht kunnen bij een fysiotherapeut of sportarts bij een blessure en de combinatie tussen sport en studie.

Bij het oprichten van de talentcentra gaat het om sporten die nu al een topsportvereniging in Rotterdam hebben, die de potentie hebben dat er Rotterdams talent doorbreekt en waar de mogelijkheden liggen tot samenwerking tussen breedtesport, topsport en het onderwijs. Deze sporten krijgen (en hebben dit vaak ook al) een plaats in de programma's van Lekker Fit! en de

schoolsportverenigingen. De zes talentcentra worden geselecteerd uit de volgende taken van sport: honkbal, roeien, handbal, volleybal, zaalvoetbal, judo, waterpolo, basketbal, boksen en korfbal. De betreffende bonden gaan een samenwerkingsverband met Rotterdam aan, zoals het vestigen van hun trainingscentra in Rotterdam. Ondersteuning door de

betreffende bonden is van groot belang. Andere criteria die van belang zijn bij het opzetten van de talentcentra: de sport moet de Rotterdamse jeugd aanspreken, er moet potentie in de jeugd zitten, er moet een gemotiveerd en geëquipeerd kader aanwezig zijn. Een goede trainingsaccommodatie (op topsport niveau) is een randvoorwaarde. Naast deze criteria zullen we ook kijken naar kansen om de betreffende sport te ontwikkelen (sportief, promotioneel, economisch, combinatiemogelijkheden met in Rotterdam te organiseren evenementen). Voor deze zes takken van sport worden talentcoaches aangesteld.

Met de talentcentra is synergie tussen sportparticipatie, talentherkenning, talentontwikkeling, samenwerking verenigingen, beleid topsportverenigingen en topsportevenementen cruciaal.

Inzet middelen UP Sport

2011	2012	2013	2014
230	380	680	680

Maatregel 5.3 Ondersteuning topsportverenigingen

Omschrijving

De afgelopen jaren is aan Rotterdam Topsport extra budget beschikbaar gesteld om topsportverenigingen Rotterdam binnen te halen en te ondersteunen. Topsport en breedtesport zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden.

Topsportverenigingen vormen het podium voor talent. Topsportverenigingen komen uit in de hoogste landelijke competities en zijn de basis voor nationale selecties (jeugd, Jong Oranje, senioren). Niet alleen bepalen topsportverenigingen een tastbaar beeld van Rotterdam Sportstad, zij zijn tevens de 'rolmodellen' voor de jeugd. Naast het realiseren van sportieve ambities wordt van de ondersteunde topsportverenigingen verwacht dat zij een nadrukkelijke maatschappelijke rol vervullen als het gaat om clinics, sportpromotie, wedstrijdbezoek, opleiding e.d. Daarnaast dragen hun trainingen, wedstrijden, toernooien en evenementen bij aan de exploitatie van de Rotterdamse sportvoorzieningen. Onder deze maatregel vallen 15 topsportverenigingen in de sporttakken volleybal, basketbal (2 verenigingen), honkbal, judo, handbal, hockey, tafeltennis, wielrennen, squash, atletiek, zaalvoetbal, roeien, boksen en karate. In de periode 2007-2010 zijn 9 teams landskampioen geworden. Ieder jaar zal geëvalueerd worden welke topsportverenigingen ondersteund moeten worden.

De verenigingsondersteuning krijgt gestalte door:

- ✓ de inzet van professionals voor de organisatieopbouw;
- ✓ onderzoeksopdrachten vanuit de opleiding Sport en Management van de Hogeschool Rotterdam;
- ✓ het koppelen van ROC-studenten aan topsportverenigingen (zo is Zadkine gekoppeld aan het volleybal);
- ✓ ondersteuning en samenwerking bij communicatie en binnenhalen sponsoring: logo's websites, programmabladen, reclameborden en uitzendingen bij TV Rijnmond;
- ✓ om de koppeling van topsportverenigingen aan breedtesport en onderwijs handen en voeten te geven, worden door de topsportverenigingen die ondersteund worden onder andere clinics gegeven op scholen en (school)sportverenigingen;
- ✓ inzicht te krijgen in de financiële huishouding van de vereniging;
- ✓ ondersteuning te bieden bij de ontwikkeling van de jeugdopleiding.

Van het totaal aantal ondersteunde topsportverenigingen (15 verenigingen met 22 teams) wordt verwacht dat minimaal de helft van de 'teams' jaarlijks bij de top 6 van Nederland eindigt (top 6 in hoogste landelijke competitie voor teamsporten en top 6 op het NK voor individuele sporten of sporten die geen landelijke competitie hebben zoals roeien en atletiek).

Inzet middelen UP Sport

2011	2012	2013	2014
815	550	550	550

* In de bijdrage voor 2011 is € 265.000,- inbegrepen voor de periode juli-december 2010

Prestatie-indicatoren renbaan 5:

	2011	2012	2013	2014
Aantal topsportevenementen	30	30	30	30
Aantal topsport/toptalenten in begeleiding	235	250	265	280
Aantal talentencentra	3	4	5	6
Aantal topsportverenigingen	15	15	15	15

Renbaan 6: Media en citymarketing

Communicatie is een belangrijk instrument om de ambities en successen van het UP Sport uit te venten en om doelgroepen en externe partners te bereiken en te betrekken bij onze inzet op sportgebied. Een stevige inzet op communicatie en citymarketing is ook noodzakelijk om het imago van Rotterdam als sportstad vast te houden en te versterken. Omdat we te maken hebben met een verscheidenheid aan doelgroepen gaan ook inzetten op gerichtere communicatie. Inzet van sociale media is zeer geschikt om jongeren te bereiken, maar voor het bereiken van de doelgroep ouderen minder effectief zijn.

Maatregel 6.1 Communicatie t.b.v. lokaal, nationaal en internationaal sportimago Rotterdam

Een van de communicatiedoelen van het UP Sport is profilering van Rotterdam als sportstad, zowel op lokaal, als op nationaal en internationaal niveau. De communicatie over het sportprogramma is dus vooral gericht op bouwen aan een sterke reputatie van Rotterdam op het gebied van sport. Naamsbekendheid, profilering, branding, be good and tell about it; dat zijn de steekwoorden in de programmacommunicatie Sport. De programmacommunicatie dient als paraplu voor de communicatie over en van de verschillende projecten die binnen het UP Sport vallen. De communicatie in de projecten binnen het Uitvoeringsprogramma Sport zal over het algemeen een andere insteek hebben. Deze is meer lokaal gericht en draagt bij aan het vergroten van de sportdeelname, dat wil zeggen gericht op bewustwording en gedragsverandering. Zo is de communicatie binnen het project 'Lekker Fit!' vooral gericht op bewustwording en gedragsverandering bij ouders van te dikke kinderen. De programmacommunicatie is complementair aan de projectcommunicatie. Het een kan niet zonder het ander. De bewijsvoering zal uit de projecten geleverd moeten worden.

Profilering op lokaal, nationaal en internationaal hangt ook nauw samen met de olympische ambities van de stad Rotterdam. Dit speelt met name op nationaal en internationaal vlak een rol. Vooralsnog heeft het College ervoor gekozen dat Rotterdam niet een harde claim doet om naamgevende stad te zijn maar wel de ambitie communiceert. Deze ambitie zal moeten doorklinken in de profilering van Rotterdam als sportstad. Samenwerking en aansluiting in de communicatie wordt gezocht bij het project OP2028 van de gemeente Rotterdam. Een ander communicatiedoel van het programma is het versterken van de informatievoorziening over het sportaanbod in deze stad: het ontwikkelen van diverse goed toegankelijke media en communicatiekanalen waar Rotterdammers informatie vinden over een sportclub bij hen in de buurt, een belangrijke topsportwedstrijd of vrij zwemmen in een zwembad.

De communicatie over het UP Sport richt zich op een beperkt aantal kernboodschappen waarmee we de Rotterdamse inzet op sport voor het voetlicht willen brengen bij de verschillende stakeholders. Een communicatieagenda dient om te zien of regelmatig alle vastgestelde stakeholders worden bereikt. In de keuze van communicatiemiddelen sluiten we zoveel mogelijk aan bij de bestaande communicatiemiddelen vanuit de drie organisaties en de middelen die vanuit Sportstad al zijn ontwikkeld. Daarnaast bedenken we nog een aantal aansprekende nieuwe middelen gericht op specifieke stakeholders. De huidige sportstadsite moet worden verbeterd, aangevuld en gerestyled. Waarbij we ook intensiever gebruik willen maken van social media. Er wordt veel gewerkt met sportbeelden op film en foto. De sportstad ambassadeurs nemen een belangrijke plaats in het geheel.

Inzet middelen UP Sport

2011	2012	2013	2014
270	150	150	150

De bijdrage voor 2011 is inclusief de ongedekte inzet van € 120.000,- voor 2010.

3. BIJDRAGE AAN SPORTPARTICIPATIE

Hieronder een resumerend overzicht van het verwachte bereik (over de hele periode 2011-2014) van de maatregelen, die zich direct richten op het verhogen van de sportparticipatie.

Maatregel	Bereik
Uitbreiding Lekker Fit basisscholen	1.000
Lekker Fit 0-6 jaar	5.000
Schoolsportverenigingen	2.500
Beweegkuur/Van Klacht naar Kracht	4.000
Buddyproject	3.000
Sportinitiatieven deelgemeenten	5.000
Herijking sportstimulering	5.000
Sport en bewegen ouderen	3.000
Sport voor gehandicapten	1.200
Jeugdsportfonds	3.000
Sportsupport: toename ledenaantal verenigingen	5.000
Totaal	37.700

Het gaat dan om het extra bereik als gevolg van de maatregelen in het UP Sport. Het totale bereik van het gemeentelijk aanbod en het door de gemeente ondersteunde aanbod aan sport (inclusief sportverenigingen) bedraagt circa 200.000 Rotterdammers. Omdat er mensen onder meerdere maatregelen vallen en een deel al aan sport zal doen, zal de directe toename van de sportparticipatie als gevolg van deze maatregelen rond de 25.000 liggen. Van de maatregelen onder de renbaan topsport geldt dat deze indirect bijdragen aan meer sportparticipatie, omdat Nederlandse topsportsuccessen en de organisatie van topsportevenementen mensen stimuleren tot sportdeelname. In zijn algemeenheid geldt dat het UP Sport als effect heeft om het sportklimaat steviger in de Rotterdamse samenleving te verankeren, wat vele Rotterdammers er toe moet brengen om meer aan sport en bewegen te doen. In totaal dient de sportparticipatie (dus minimaal 12 keer per jaar) in de periode 2011-2014 toe te nemen met minimaal 40.000 personen.

4. INZET MIDDELEN UP SPORT 2011-2014

* € 1.000

	2011	2012	2013	2014	Totaal
Uitbreiding Lekker Fit	0	0	0	500	500
Lekker Fit 0-6 jaar + ouders	620	680	900	1.030	3230
Schoolsportverenigingen bestaand	700	790	790	790	3070
Schoolsportverenigingen nieuw	70	240	405	690	1405
30 clubs helpen Rotterdam vooruit	250	500	625	750	2125
Buddyproject	180	180	180	180	720
Onderzoek	155	160	100	170	585
Sportinitiatieven deelgemeenten	20	580	580	580	1760
Sport voor ouderen	120	120	220	270	730
Sport voor gehandicapten	220	220	220	220	880
Jeugdsportfonds	300	400	400	400	1500
Sportevents	200	200	200	200	800
Talentencentra	230	380	680	680	1970
Topsportverenigingen	815	550	550	550	2465
Communicatie	270	150	150	150	720
Nader in te vullen			170	140	310
Totaal	4.150	5.150	6.170	7.300	22.770

De post "nader in te vullen" voor 2013 en 2014 wordt in de loop van 2012 ingevuld op basis van een tussentijdse evaluatie.

Verwerving extra middelen

Onze inzet op sportgebied sluit aan op het Rijksbeleid, zoals verwoord in het Olympisch Plan, de begroting van het ministerie VWS voor 2011 en het nieuwe regeerakkoord. De Rijksbegroting en de inzet van VWS biedt enkele aanknopingspunten:

- ✓ Kabinet streeft naar meer sportlessen in het basis en voortgezet onderwijs: dit past bij de Lekker Fit! aanpak en de Rotterdamse lobby voor het terugbrengen van de vakleerkracht in het onderwijscurriculum.
- ✓ Kabinet zal met VNG bespreken hoe sport en sportvoorzieningen bij wijkplannen een integraal onderdeel kan worden van de leefbaarheid: dit sluit aan bij de Rotterdamse inzet van sport als middel voor maatschappelijke doeleinden en past bij de gebiedsgerichte aanpak.
- ✓ Over topsportevenementen zegt het kabinet: dragen bij aan topsportklimaat en bereiken Olympisch niveau. We kunnen de ingezette lijn hier voortzetten.

Het Convenant Gezond Gewicht wordt voorlopig voortgezet, evenals het Nationaal Actieplan Sport en bewegen. Dat laatste betekent dat de Rijksbijdrage aan het Lekker Fit Programma voorlopig wordt gecontinueerd. De bijdragen op het gebied van topsport en breedtesport lopen in de regel via de sportbonden en via sportorganisaties. Voor Rotterdam Topsport en Rotterdam Sportsupport zijn er mogelijkheden om hier bijdragen vanuit het Rijk binnen te halen, maar tot nu toe gaat dat steeds om kleine en eenmalige budgetten. Wij zullen dus zeker inzetten op Rijksbijdragen voor de maatregelen uit het UP Sport, maar gaan deze nog niet inboeken. Indien geld wordt binnengehaald, kan dit tussentijds benut worden om maatregelen te versterken of nieuwe maatregelen in te voeren.

5. UITVOERING EN MONITORING

Wij gaan voor de uitvoering van het UP Sport geen nieuwe en complexe organisatiestructuur ontwikkelen, maar sluiten aan op de bestaande organisatiestructuur. Wethouder SRKC is de bestuurlijk verantwoordelijke voor het UP Sport. De deelgemeenten zijn de bestuurlijk opdrachtgever voor het gebiedsgebonden sportbeleid.

Directeur SenR draagt zorg voor overall coördinatie met als klankbordgroep de Stuurgroep Sportstad (SenR, Rotterdam Topsport, Rotterdam Sportsupport). Voor elke maatregel wordt een organisatie als trekker aangewezen: dit is per maatregel aangegeven in de maatregelenmatrix in de bijlage. Centrale regie op het programma zal vanuit de dienst Sport en Recreatie plaatsvinden. Een centraal punt in de organisatie is van belang om de integraliteit van het programma te kunnen monitoren en (bij)sturen. Binnen SenR zal dit worden opgevangen binnen de bestaand organisatie door middel van het aanwijzen van een programmaregisseur. Omdat in het UP Sport de inzet van sport als middel centraal staat, is samenwerking met veel andere partijen in de stad van groot belang. Hierbij zijn niet alleen de gemeentelijke diensten en de deelgemeenten van groot belang. Maar juist ook marktpartijen en kennisinstellingen. Uit onderzoek van onder andere de EDBR ('The Economics of Sports' 2011) is gebleken dat marktpartijen een grote rol kunnen en willen vervullen op het gebied van sport.

Monitoring en effectmeting

Begin 2012 en 2014 zal het VTO (VrijeTijdsOmnibus) gepubliceerd worden met hierin de resultaten en de voortgang van de sportparticipatie. Naast het VTO zullen wij ieder jaar een voortgangsrapportage (een variatie van een stoplicht rapportage met kwalitatieve en kwantitatieve gegevens) aan de raad aanbieden. We zullen hierbij aangeven hoever we gevorderd zijn in het bereiken van de doelstelling per maatregel en hoever we nog van het eindresultaat verwijderd zijn. Op deze manier kunnen we de voortgang per maatregelen jaarlijks monitoren en bijsturen waar dat noodzakelijk is.